

Aanwezig: Willem Mak, Ton van Grinsven, Peter-Jan Kleevens, Maria Salomons (voorzitter middag), Sjoert Bakker, Luc Prinsen, Ane Wiersma Erik Jongenotter (voorzitter ochtend), Eric Greweldinger, Robert Kooijman, Dimitri Poncin, Peter Smit, Marcel Fick en Erik van Holten, Harma Wilts

Gasten: DTV

Afwezig: Leon van den Biggelaar, Koos van Rossen

1. Opening en vaststelling agenda

- Erik opent de vergadering rond 10.00 uur.
- Harma Wilts (Gemeente Amersfoort) is vandaag voor het eerst aanwezig als CVN-lid. Ze wordt van harte welkom geheten; daarna volgt een voorstelronde.
- Brief terugmelding consultatieronde wordt bij agenda punt 4 toegevoegd
- Evaluatie 3-2-1 teller gaat van agenda af

2. Mededelingen, ingekomen en verzonden stukken

Mededelingen

- Volgende CVN vergadering is in Spijk (gemeente Lingewaard) samen met IVERA kenniscafé (zie dropbox voor route)
- Erik in middag niet aanwezig, Maria zit in de middag voor
- Naar aanleiding van ingekomen stukken SC: behandelen bij 4B

Ingekomen stukken

- Eerste resultaten IVER detectieveld
- slimme-detectiebewaking
- CVN ledenlijst
- Akoestische signalering_PVE_CVN_-_050308
- CVN-C en TLC-FI wensen – 20181112 (agenda punt 7)
- Doc 2 20181016 Terugmelding consultatiegesprekken Strategic Committee (behandelen bij 4b)

Verzonden stukken

- geen

3. Verslag van de vergadering van 10 oktober 2018 en actielijst

Naar aanleiding van:

Naar aanleiding van: Wensenlijst IVERA. Gaarne uiterlijk 23 November updaten, Dimtri deelt de lijst daarna met st IVERA.

4a. Presentatie tool analyse TTR/TTG

Presentatie DTV TTR TTG:

Carl Stolz & Daniel Schreinemacher geven een presentatie over een tool analyse TTG/TTR uit VLOG data. De presentatie geeft aan dat de interpretatie van TTG en TTR door verschillende applicatiebouwers verschillend is. Het benadrukt het belang van verdere standaardisatie op dit onderwerp. De presentatie wordt gedeeld en bij verslag gevoegd.

4b. Brief terugmelding consultatieronde

Marcel Fick deelt zijn mening over de inrichting van de Governance en afschaffen van de iVRI werkgroep. Het idee van de iVRI werkgroep zou een samenstel zijn van verschillende bloedgroepen. Waarin belangen van bouwers, afnemers en weggebruikers (verkeersveiligheid) goed geborgd zijn. Dit leek een goed idee, maar in oktober heeft de SC besloten de iVRI werkgroep niet in te richten. Marcel heeft hier met SC gesproken (Chris de Vries). De SC wil geen iVRI werkgroep want deze wordt gezien als een extra onnodige schijf in het gehele proces. Het voorstel was dat in de CAB een vaste kern wordt aangesteld, dit is later weer van tafel gegaan. Met de terugmelding van de consultatieronde wordt door SC aangegeven dat er gewerkt gaat worden met tijdelijke werkgroepen waar alle "bloedgroepen" vrijwillig aan deel kunnen nemen en hun input leveren. Marcel constateert dat dit een volledige onderschatting is van de complexiteit van het geheel. Heel veel zaken zijn nog niet goed of af en vraagt om verdere ontwikkeling. Marktpartijen, maar wellicht ook wegbeheerders, gaan hier naar verwachting niet zomaar aan deelnemen. Het goede nieuws is dat er een tijdelijke werkgroep wordt ingericht TTR/TTG waar Guus vd Burgt gaat trekken. De ambitie om voor 1 april 2019 alles af te ronden, met vrijwillige inzet van markt en overheid lijkt zeer ambitieus.

Marcel deelt mee dat de Stichting Ivera eenzelfde beeld hierbij heeft. De Stichting IVERA heeft besloten zich nog niet op te heffen voor het eind van het jaar, zolang de overdracht en continuïteit nog onvoldoende ingericht is.

De CVN is van mening dat het nog te vroeg om de "oude schoenen" weg te gooien op basis van het de brief en aanpak die er nu ligt.

Op het moment dat het CITS project af is, zou het prima kunnen werken, maar we zijn helaas nog niet zo ver. Het project vraagt nog reparaties en inspanning van diverse marktpartijen.

Met betrekking tot de tijdelijke werkgroep TTR-TTG:

Vanuit CVN wordt voorgesteld om vanuit de CVN ook een of meerder personen te laten deelnemen aan de werkgroep TTR/TTG. Genoemd wordt Sjoert Bakker, Luc Prinsen en Erik van Holten, maar onder voorbehoud dat ze de tijd krijgen van hun werkgevers.

5. Vragen en oplossingen uit de praktijk

Eric Greweldinger:

Naar aanleiding van het filmpje https://youtu.be/ff_VE6J7Yq0 en mailwisseling dat fietslicht met wachttijdvoorspeller niet zou kloppen, meldt Eric dat dit juridisch wel juist is. Eric heeft een jurist hiernaar laten kijken en ziet geen risico. Eric gaat kijken of hij de jurisprudentie nog boven water kan krijgen.

Ton van Grinsven:

Delft heeft 2 testautomaten omgebouwd naar iVRI. 1 gelukt. Testtool van Be-Mobile hebben ze niet en krijgen ze nog niet. Reden is niet bekend, maar er ontbreken diagnose tools voor het testen van de iVRI. Er is niet iets wat op de keten test en een tool die aangeeft waar het goed of fout gaat. Er zijn heel veel partijen betrokken en het beheer wordt ontzettend ingewikkeld. Er is zeer sterke behoefte aan een tool om na te gaan waar het mis gaat en welke partij vervolgens aangestuurd moet worden. Het Ketenbeheer wordt/is een issue. Priotalker app van Siemens/Fortgang helpt, maar is niet genoeg. Ook het FAT/SAT protocol biedt onvoldoende dekking op dit punt.

Sommige zaken zijn met alle testen en ketentesten niet af te dekken, zoals een hulpdienstaanvraag die eerst op 8 en daarna op 49 (vrije busbaan) wordt aangemeld.

Ondanks een goedgekeurde topologie, toch een fout in de functionele werking wat vraagt om maatwerk en een tool om testen uit te voeren.

Het probleem wordt door diverse wegbeheerders herkend. Er wordt door I&M gezocht naar een mogelijkheid om Monotch ketenbeheer te verzorgen, maar is nog niet operationeel en er kan niet doorgetest worden.

Testdomein TLEX wordt/is afgeschaft. CVN is van mening dat we dit hard nodig hebben omdat je echt wil weten of zaken werken voordat het op straat gaat.

Eric van Holten:

Herkent ook zorgen m.b.t. ketenbeheer iVRI. Zoals de omschakeling zomer/wintertijd en UTC. Het issue is uitgezocht door de partijen en werkt weer. Maar blijft in de toekomst wel een issue zonder goede tools. Verdere uitrol is in Breda even on hold gezet totdat de werkgroep er is en de meeste issues verholpen zijn.

Luc Prinsen:

1. Vanuit vestiging Amsterdam, bushalte bij stopstreep: probleem is dat bus voor wit licht moet blijven wachten. Oplossing Halteringsstopstreep. Bij Trams is dat niet wenselijk ivm comfort. Je kunt het licht rood houden maar wel inmelden. Rotterdam heeft "vertrekvoorspeller" en akoestische melding dat de tram gaat vertrekken. Het kan op verschillende manieren; haldedrukknop, maar heeft weer praktische bezwaren. Luc vraagt om voorbeelden, Amersfoort, Rotterdam en Amsterdam sturen voorbeelden naar Luc.

2. T aansluiting naast kanaal waar een 4^e tak bijkomt. Voorheen was alles rood tijdens brugingreep. Maar met 4^e tak kan recht door groen worden tijdens brugprogramma, maar er is maar 1 opstelstrook voor linksaf en recht door. Linksaf de brug zou rood moeten blijven en recht door zou dan wel groen kunnen hebben maar rechtsaf niet. Zijn er voorbeelden? Luc

vraagt om voorbeelden. Suggestie: Op knippen tijdens brug. Marcel stuurt een voorbeeldregeling met 2 lichter, dat is ook een goede optie voor de fietsers.

Marcel Fick:

Bij FAT's stukt de boel bij uitrol iVRI. Marcel wordt op laatste moment afgebeeld. Het is ontzettend ingewikkeld allemaal, voorbeeld is ICA box die nog niet goed werkt met CVN-RIS. Dat is niet de enige, er zijn er veel meer.

Robert Kooijman:

Herkend beheerzorgen bij andere wegbeheerders. Merkt dat klokken in de automaat wel eens 12 minuten achter lopen, wanneer synchronisatie met NTP niet goed is ingesteld. Maakt zich ook zorgen dat verschillende leveranciers met verschillende wachtwoorden werken en niet overeenkomen met die op de IVERA formulieren. Geadviseerd wordt om tijdens FAT al te testen op eigen netwerk en dan ook goed vast te leggen.

Sjoert Bakker:

Movensis heeft een regeling gemaakt voor DTV en is niet exact volgens de specificatie. Voor het verlengen is gespecificeerd volgens TPA generator. Time to red time, time to green algoritme is hiermee anders omdat dit gekoppeld aan de IVER signaalgroepafwikkeling. Er is geen afhankelijkheid. Sjoert stemt dit verder bilateraal af met Marcel.

Ane Wiersma:

Bij G4 (gemeenten) wordt een richtlijn voor ontruimingstijd tram opgesteld. (bv rekening houden met halve tramlengte). Ane houdt CVN op de hoogte.

Willem Mak:

Bij een busroute rijdt de bus de ene keer "linksom" en de andere keer "rechtsom". Bij de VRI gaat de bus ene keer rechtdoor en andere keer rechtsaf. De bussen hebben altijd hetzelfde lijnnummer. Is er een oplossing voor dit probleem? Er is geen oplossing in KAR bericht. Oplossen in de route boardcomputer. Dat is mogelijk, aldus Marcel Fick.

6. Bewaking akoestische signalering

Akoestische signalering:

Eric geeft aan dat er een nieuwe rateltikker gepresenteerd in Houten die voldoet aan de regelgeving door Hoeflake. Robert geeft aan dat in de nieuwe Regeling Verkeerslichten eisen worden opgenomen ten aanzien van het geluid (tik, ratelen) en de frequentie daarvan.

7. Wensenlijst CVN-C / TLC FI interface

Er zijn nog toevoegingen voor reden extra wachttijd. Gaat nu niet via TLC-FI. Actie aan alle deelnemers om input aan Ton aan te leveren.

Er is een wensenlijst baseline 3 van talking traffic Luc stuurt deze rond, iedereen kan deze aanvullen. Actie allen

Wensen CVN-C/TLC-FI

Er zijn nog geen nieuwe wensen ingebracht.

8. Normen

Geen nieuws

9. Werkgroepen

Ivera:

- Vragen over financiën en uitgaven: Marcel geeft aan dat op Ivera Kenniscafe de stukken ter inzage zijn. Edwin Henning kan dan ook een en ander toelichten.
- Marcel geeft aan dat ook stichting Ivera nog onvoldoende overtuigd is, dat het werkpakket van IVERA overgedragen kan worden aan de SC met het plan wat er nu ligt. Ivera heeft besloten om nog niet per 31-12-18 te stoppen. Wel het streven om zo snel als mogelijk naar een overdracht te gaan.
- Dimitri geeft aan dat de wensen voor aanpassingen IVERA op dit moment geïnventariseerd worden, er wordt een verzoek rondgestuurd. De wensenlijst van CVN wordt door Dimitri op 26 november gedeeld met IVERA.
- Waarom kiest de stichting voor een met OV onbereikbare locatie? Marcel en Dimitri koppelen terug aan stichting IVERA dat dit niet handig was en wens volgende keer OV vriendelijke locatie.

Regeling Verkeerslichten: Wordt 1 juli 2019

10. Lijst met te behandelen onderwerpen

Ane maakt een voorstel voor planning van de volgende onderwerpen:

- Bewaking akoestische signalering: op de agenda voor november.
- Wensenlijst IVERA-objecten: op de agenda voor januari
- Wensenlijst TLC-FI: op de agenda voor november

- Wensenlijst CVN-C-interface: op de agenda voor november en koppelen aan TLC-FI (hierboven).
- Evaluatie 3-2-1-teller Den Bosch: op de agenda voor november
- Op welk niveau Fabrieksonafhankelijk mbt. RIS-C standaardiseren: op de agenda voor december
- Standaardiseren RIS-data naar RIS- informatie (functionele wensen), welke functionaliteiten willen we graag standaardiseren: op de agenda voor december
- Verkeersinhoudelijke presentatie FlowTac: blijft op de agenda voor januari.

11. Rondvraag

Vragen:

Luc:

Fietslichten: mogen die alleen op verplicht fietspad en niet op fietssuggestiestrook of OFOS.

Luc vraagt of het wel of niet mag? Besluit om dit niet nog in behandeling te nemen, het wordt veel toegepast en werkt goed.

Vraag over document wachttijdvoorspellers.

Het CVN document is van 2014, op website staat 2008, gaarne aanpassen. Actie Robert

Peter Smit

Vraag om een ander punt op te pakken van de lijst van het LVMB rapport. Standaardisering vereenvoudigt het realisatieproces en bespaart ook de kosten. Vraag of iedereen hier over na wil denken en op agenda te zetten.

12. Sluiting

Om 16:00 uur sluit Maria de vergadering.